

s DOBROtaMy

Případová studie popisuje dobrou praxi při přípravě a realizaci projektu **Krámeček s DOBROtaMy**, který realizuje **Mgr. Hana Nováková** jako podnikající fyzická osoba. Projekt získal podporu z Operačního programu Zaměstnanost v rámci **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) Místní akční skupiny (MAS) Podhůří Železných hor o.p.s.**

Krámeček s DOBROtami – vstup do objektu (květen 2019)

► CÍLE PROJEKTU

Projekt se zaměřuje na **rozvoj aktivit sociálního podniku v obci Maleč na Vysočině se zaměřením na prodej zdravých a přírodních produktů s důrazem na bezobalový prodej** (od června 2018) a od března 2019 si podnik otevřel vlastní výrobu zaměřenou na cukrářský a lahůdkářský sortiment. Podnik dále poskytuje **zázemi pro komunitní centrum pro místní obyvatele a širší možnosti rozvoje lokálního cestovního ruchu**. Svým zodpovědným přístupem k životnímu prostředí a místní produkci, k začleňování obyvatel komunity a k řešení potřeb místních obyvatel je **ukázkovým příkladem integračního sociálního podniku**, který současně **vykazuje znaky sociálního podniku environmentálního** a zároveň příkladem toho, jak je možné dělat věci (a tím zároveň ovlivňovat veřejnou politiku) zespoda nahoru.

Projekt reaguje na **typické problémy tzv. vnitřních periferií**, tj. **velmi omezené vhodné pracovní příležitosti zvláště pro znevýhodněné osoby na trhu práce, nízkou úroveň komunitního života v obci, chybějící základní prvky občanské vybavenosti v obci**: chyběl zde obchod s potravinami a prostory pro společenské setkávání. Z těchto faktorů vyplývala také nízká atraktivita obce pro rozvoj cestovního ruchu.

Zásadní roli v projektu má Hana Nováková, která se do obce přistěhovala ze Vsetína, kde pracovala jako sociální pracovníce v romských komunitách. Vždy ji motivovalo pomáhat lidem se znevýhodněním. Paní Novákové bylo zřejmé, že v obci chybí pracovní příležitosti pro znevýhodněné a snažila se pochopit i problémy spojené s nízkou úrovní místního komunitního života. Podle vyjádření zástupkyně MAS,

pokud vám něco chybí v těchto typech obcí, tak musíte vynaložit osobní iniciativu. Paní Nováková se rozhodla pro sociální podnikání, a to zaměřené na zdravou výživu, což je navíc téma, které ji velmi zajímá. V projektu se propojilo několik zájmů, jež spojovala snaha pozvednout kvalitu života v obci Maleč. Pro faktický rozvoj sociálního podnikání bylo nezbytné zajistit finanční podporu. **Záměr projektu je velmi komplexní a má výrazný přesah i mimo aktivity v dané obci, což bylo naprosto ideální pro podporu v rámci CLLD.**

Cílem projektu je vytvořit podmínky pro ekonomicky stabilní sociální podnik s udržitelnými pracovními místy pro osoby z cílových skupin. Součástí aktivit je **profesní rozvoj zaměstnankyň, vytvoření prostoru pro mezigenerační setkávání a posílení místního komunitního života v obci, sdílení informací, propagace zdravého životního stylu a vytvoření zázemí pro občerstvení obyvatel obce a turistů.** V návaznosti na podporované cílové skupiny je naprosto klíčové vytváření podmínek pro zlepšení jejich sebedůvěry na trhu práce, což podpořený Krámeček s Dobrotami poskytuje.

Realizace projektu zahrnuje čtyři klíčové aktivity

- **Vytvoření pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin** – V rámci projektu vznikla tři nová pracovní místa pro **osobu dlouhodobě nezaměstnanou** a pro **osobu pečující o osobu blízkou** (obě na činnost příprava občerstvení pro zákazníky, obsluha, výroba produktů), a třetí pracovní poměr pro **osobu se zdravotním postižením** (pomoc při výrobě produktů a úklid prostoru prodejny a skladu v podniku – nižší nároky na zručnost a tělesnou kondici).

- **Vzdělávání zaměstnanců** – Realizátorka spolupracuje s cukrárnami v okolních městech a dohodla vzdělávání zaměstnanců v oblasti přípravy jídel hlavní cukrářkou cukrárny Fontána v Příbyslavi. Spolupráce s **externí poradkyní na psychosociální podporu** vytváří dobré zázemí k eliminaci možných problémů zaměstnankyň. Zaměstnankyňe mají možnost se účastnit i dalších školení dle svých potřeb, např. komunikace v krizové situaci. Kompetence a znalosti jim dodávají sebedůvěru pro výkon dané pracovní pozice, a zároveň vytváří potenciál pro jejich případné další pracovní uplatnění.
- **Provoz sociálního podniku** – Lze konstatovat, že podmínky pro rozvoj sociálního podniku jsou na velmi dobré úrovni.
- **Marketing sociálního podniku** – postaven na specifickém produktu v daném mikroregionu, dobrých cenách, vhodném umístění v centrální části obce Maleč naproti nově otevřenému zámku a na cyklostezce. Velmi důležití jsou také motivovaní zaměstnanci s profesionálním přístupem k zákazníkům.

► PŘÍNOS SPOLUPRÁCE S MAS

Ve vazbě na partnerství a spolupráci na lokální úrovni byla **od počátku velmi důležitá podpora projektu ze strany MAS**, jež identifikovala potenciál pro sociální podnikání. Záměr paní Novákové plně odpovídal strategii MAS, a proto jí zástupkyně MAS pomáhala dotvářet myšlenku do konkrétní podoby.

Realizátorka projektu aktivně vyhledávala **možnosti pro zapojení zástupců cílových skupin**, k čemuž využila dvě organizace v mikroregionu (Fokus Vysočina a Benediktus). Jejich prostřednictvím se ujistila ve způsobech identifikace cílových skupin a forem spolupráce s nimi. **Ještě před realizací projektu spolupracovala s jednou zástupkyní cílové skupiny**, což bylo důležité pro utváření představy o podobě sociálního podniku.

Zcela nefunkční byla zprvu spolupráce se zástupci místní samosprávy, kteří byli nedůvěřiví vůči novému podnikatelskému záměru v obci, a proto nechtěli realizátorku podpořit (ani nefinančně). Nové a neotřelé nápady nemusí být v konzervativních venkovských oblastech kladně přijímány. V tomto smyslu bylo velkou výhodou, že podnikatelka získala **podporu ze strany MAS**, jejíž pracovníci pomohli projekt a jeho potenciál u obce i dalších členů MAS prezentovat, a díky této podpoře a postupné oblíbenosti u místních obyvatel získali i důvěru vedení obce. Místní obyvatelé podnik **velmi rádi navštěvují, nakupují v něm a využívají jeho zázemí pro posezení, diskuse a komunitní život**.

► INTEGROVANOST REALIZOVANÉHO PROJEKTU A INOVATIVNÍ ZNAKY

Inovativní prvky místního rozvoje lze zajistit spíše méně tradičními projekty, mezi něž lze zařadit právě Kráček s Dobrotami. Podle zástupkyně MAS se v tomto projektu **synergicky vzájemně propojuje** několik sfér místního i mikroregionálního života ve venkovské obci, **podpora regionální produkce, environmentální osvěta, podpora zaměstnanosti znevýhodněných skupin obyvatel venkova, rozšíření občanské infrastruktury ve venkovské obci, rozvoj cestovního ruchu**.

Projektový záměr proto musel být již od počátku velmi dobře promyšlený z hlediska jeho míry integrity a návaznosti na další aktivity či projekty. Vzhledem k tomu, že sociální podnik působí v periferní venkovské obci, musí být o to větší snaha propagovat a zároveň se i nadále snažit rozšiřovat spektrum aktivit či nabízeného zboží či výrobků. Výsledkem je vedle samotné prodejny také výroba cukrářských výrobků (vč. kuchyně, pekárny) a místnost s možností posezení. Pro zajištění publicity realizují aktivity marketingu, jejichž smyslem je také informovat o připravovaných vzdělávacích, informačních i kulinařských akcích. Nad prodejnu je velká místnost/sál, která by po rekonstrukci mohla sloužit v obci i pro větší akce. Prostřednictvím elektronických médií se již nyní daří vytvářet skupinu stabilních příznivců sociálního podniku.

Co se týká **udržitelnosti** vytvořených pracovních míst, jsou nastaveny cíle tak, aby sociální podnik v budoucnu zajistil podmínky alespoň pro dva zaměstnance. Tím, že sociální podnik rozšiřuje spektrum poskytovaných produktů a služeb, vytváří dobré předpoklady pro dlouhodobé udržení aktivit i podpořených zaměstnanců.

Kdo s projektem dále spolupracuje:

- MAS Podhůří Železných hor
- Nezisková organizace Benediktus
- FOKUS Vysočina, z.ú.

Místní akční skupina Podhůří Železných hor, o. p. s.

Podhůří Železných hor o.p.s.

Založeno:	2006
Počet obcí:	13
Rozloha území:	13 887 ha*
Počet obyvatel:	12 652*
Počet členů:	33

* Uvedené údaje jsou platné k 31. 12. 2017. Zdroj: ČSÚ – Ročně aktualizovaná data, s číslem MAS

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Případovou studii zpracoval:

